

4.12.63, יום ד'

שלחתי היום לחיים : דברי בחגיגת יובל דגניה ותיקונים לפרק כ"א
של הרשימה בדרך לצבא.

הגשם המשיך כל הלילה וקצח גם בבוקר. בצהרונים מתבהרים השמים.

5.12.63, יום ה'

קיבלתי בעזרת חיים: מגנזך ויצמן חומר משנות 1940-1947, בחוכם תזכיר
שלו מיום 15.10.41 על צבא יהודי ומדינה יהודית, 31 עמוד, שלא ידעתי על
קיומו. זהו ניתוח נוקב של מצבנו, צרכינו ואפשרויותנו, ובו שלושה פרקים:
על הצבא, על המדינה, על הבעיה העברית. כשאני קורא אותו עשרים ושנים שנה
ויותר קצח אחרי היכחבו - אני רואה שכמעט בכל דבריו צדק.

6.12.63, יום ו'

שוב יום של בקורים רבים וגם בלתי צפויים. בבוקר באו אצלי דר. פן
מדרום אפריקא ואשחו. כל הזמן שוחחנו על דרום אפריקה. פן סבור שהמדיניות
של פרוורד היא אנושית ונכונה. הוא מקים אזור סרנסקיי (מעבר לקיי) ששם
יהיו לשחורים עצמאות גמורה וגם יעזור להם בחינוך ובפיתוח. הוא שואף

שבארצו יעבדו לבנים ויש "עליה" מכמה ארצות אירופה, איסליה, אירלנד, אנגליה ועוד. יחסו לשחורים הוא אנושי לדבריו. הוא סבור שחושבי טרנסקיי יהיו האפריקנים הכי מפותחים בד"א. - מדוע לא מפרסם פועל זה? - אינו יודע.

- אחריהם באו מרים שטינר וקרול קסלר - הראשונה לומדת סוציולוגיה ופסיכולוגיה היא מיוגוסלביה. יש עוד בארץ זו 7000 יהודים. אין לנוער סביבה יהודית אין ב"ס יהודי, לא מפני החנגדות הממשלה אלא היהודים מפוזרים. רק בבלגרד יש 7000 יהודים. היא שואלת מה אפשר לתת לילדים היהודים ביוגוסלביה? דת - לא. זה נגד המדינה. איך להלחם נגד ההתבוללות. אמרתי לה: בשנים: בלימוד ההיסטוריה היהודית - ובמעשה הנעשה בארץ. היא כבר שנה ושלושה חדשים בארץ. קרול קסלר היא ילידת בוסטון שלשה חדשים בארץ, לומדת באולפן. רוצה להישאר.

אחריהן בא הזוג קרטר ואשתו מלוס אנג'לוס, יחד אחם באה גם יולה. הוא נתן 100.000 דולר לבנין בית ילדים על שם פולה. הוא אכל בחדר האוכל של הקיבוץ והיה מרוצה מהאוכל. הוא מצטער שלא באתי להרצאה ב"מרכז" של הוצינס (ההרצאה צריכה להתקיים ביום א' הבא, כלומר מחרתיים).

- אח"כ בא במפתיע חב"ד. הוא היה בבאר שבע וסר הנה. שאלחיו אם כבר הגיעו למסקנה סופית בשאלח קצור שנות השרות. אמר לא. יש הצעה שישלחו אותם לעבוד במשקים ולהגדיל באלף בודדים את הנח"ל. אמרתי שאם לא יכביד יותר מדי על החקציב אני מיעץ לנצל הזמן החפשי - ללמודי חובה, לפחות שחי שנות על יסודי ולימוד מקצוע.

אחריו הגיע פרופ. ווייז, נשיא האוניברסיטה. הוא רוצה שאני אהיה נשיא כבוד. אמרתי לו שני נימוקים נגד. 1) איני אוהב חוארי כבוד, 2) לא אוכל להקדיש זמני לכך. הנימוק השני - סתר - לא ידרשו ממני כל פעולה, רק שמי יקרא, ועלי לעשות למען האוניברסיטה - כי זה עלול להכניס כספים מיהודים בחו"ל. הוא התאונן שיש עדיין שלוחה של האוניברסיטה הירושלמית - מדוע? - רק מחננד לאחוד.

הוא - ווייז - רצה להרחיב. החקציב עכשיו עולה ל-4 מיליון ל"י לשנה. הממשלה נותנת רק 700 אלף ל"י. עכשיו האוניברסיטה בתל-אלכביר, הוא רוצה להעביר אותה לרמת אביב. כבר מתחילים לבנות. כרגע רק כ-20% לומדים מדע טבע, כי אין די מעבדות. סיפרתי על התחלה של שעורי השתלמות אוניברסיטאיים בבאר שבע. הוא יודע על כך ועוזר להם. לדעתי צריכות לקום אוניברסיטות בחיפה, באר שבע ובאילת. הוא שמע גם פעולות המדרשה ונתן לי שיק של \$5000 בשביל הספרייה במדרשה. היום קיבלתי מחיים חומר נוסף של ההנהלה הציונית "בימים ההם".

בישית ההנהלה מיום 16.2.41 יש דו"ח מפורט שלי על ביקורי בלונדון (מאי 1940 ובאמריקה - יצאתי מלונדון ב-22 בספטמבר, הגעתי לניו-יורק ב-3 באוקטובר, יצאתי מניו-י. באוירון ב-13 ביאנואר 1941, עברתי האוקיינוס השקט, הייתי בניו-זילנד, אבסטרליה, הודו ובצרה והגעתי לחיפה ב-13 לפברואר 1941, והקפתי צא כדור הארץ מחוץ לשטח שבין חיפה לטבריה.

ווייז נתן לי מענו: שדרות המלך דוד 55, טל. 233561 (כל יום אחרי אחת), האוניברסיטה, רחוב הרצל 155, טל. 828122 (מתשע עד אחת).